

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Χρυσοπηγή, ΤΚ 73100 Χανιά

Πληροφορίες: Γραφείο Δνσης

Τηλ: 2821084200

email: dasichan@eedpkritis.yopen.gr

ΠΡΟΣ:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θέμα: Αναγκαία η προστασία των αμμοθινικών συστημάτων στην Κρήτη

Οι παράκτιες αμμοθίνες σχηματίζονται από τη μεταφορά φερτού υλικού από τη θάλασσα στην ακτή, με τη δράση του ανέμου και των κυμάτων. Αποτελούν φυσικό εμπόδιο στον κυματισμό καθώς η αμμοθινική βλάστηση συγκρατεί την άμμο, προστατεύει την ακτογραμμή από τη διάβρωση, τις παράκτιες καλλιέργειες περιορίζοντας την υπαλμύριση των υπόγειων υδάτων και τις φυτοκοινότητες που βρίσκονται προς την ενδοχώρα συμβάλλοντας στην προστασία της και στη σταθεροποίηση της ακτογραμμής. Οι αμμοθίνες είναι στενά συνδεδεμένες, και μάλιστα σε αμφίδρομη σχέση, με την υπάρχουσα βλάστηση ποώδους, θαμνώδους και δενδρώδους, που με τη σειρά της συμβάλλει ουσιαστικά στη διατήρηση των αμμοθινών.

Αποτελούν σημαντικό βιότοπο πολλών σπάνιων ενδημικών ειδών χλωρίδας και πανίδας μεταξύ των οποίων διάφορα είδη κέδρων και άλλων θαμνωδών ή ποωδών ειδών, ανθεκτικών σε περιβάλλοντα λιγοστής υγρασίας, υψηλής θερμοκρασίας και μεγάλης αλατότητας.

Σε πλήθος παραλιών της Κρήτης συναντώνται σημαντικά συστήματα αμμοθινών και αμμολόφων με τα περισσότερα από αυτά να είναι ενταγμένα στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους και το είδος της βλάστησης που φέρουν απαντώνται πέντε διαφορετικοί τύποι οικοτόπων στο Νησί.

Τύπος αμμοθινικού οικοτόπου	Σύντομη Περιγραφή	Κωδικός προστατευόμενης περιοχής Ευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000 στην Κρήτη
Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες της Μεσογείου (κωδικός: 2110)	Αντιπροσωπεύουν το πρώτο στάδιο σχηματισμού θινών, αναπτύσσονται σε απόσταση 5 με 10 μέτρα από την ακτή, και αντιπροσωπεύεται από κοινότητες της αμμόφιλης αμμοθινικής βλάστησης.	GR4320003, GR4320006, GR4320008, GR4330003, GR4330004, GR4340001, GR4340002, GR4340003, GR4340006, GR4340012, GR4340013
Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με <i>Ammophila arenaria</i> (κωδικός: 2120)	Πρόκειται για κινούμενες θίνες που δημιουργούνται στη ζώνη του κυματισμού και αντιπροσωπεύουν το δεύτερο στάδιο σχηματισμού θινών. Η βλάστηση που κυριαρχεί αποτελείται από αμμόφιλα μεμονωμένα άτομα ή πληθυσμούς	GR4310001, GR4310004, GR4320003, GR4320006, GR4320007, GR4330001, GR4340002, GR4340009, GR4340010
Θίνες με <i>Euphorbia terracina</i> (κωδικός: 2220)	Πρόκειται για σταθερές θίνες οι οποίες απαντώνται σε αμμώδες υπόστρωμα κατά κανόνα επίπεδων εκτάσεων, 0,15 - 10 μέτρα υψόμετρο ενώ τα είδη που επικρατούν είναι τυπικά αμμόφιλα ξηροφυτικά είδη.	GR4340010
Θίνες με <i>Euphorbia terracina</i> (κωδικός: 2220)	Πρόκειται για κοινωνίες με πολλά μικρά ετήσια φυτά και συχνά άφθονα εφήμερα φυτά που ανθίζουν την Άνοιξη. Ο	GR4320003

2220)	τύπος αυτός οικοτόπου αποτελεί μορφή θεροφυτικής αμμοθινικής βλάστησης που αναπτύσσεται ανάμεσα σε άλλες κοινότητες των αμμοθινικών συστημάτων	
Λόχμες των παραλιών με άρκευθους (Juniperus spp.) (κωδικός: 2250)	Πρόκειται για λόχμες με άρκευθους στο αμμώδες υπόστρωμα των παραλιών. Η βλάστηση που κυριαρχεί σε αυτές τις αμμοθίνες αποτελείται από αμμόφιλα μεμονωμένα άτομα ή πληθυσμούς με χαρακτηριστικά φυτικά είδη τα Juniperus macrocarpa, Juniperus phoenicea, κ.ά..	GR4320003, GR4340001, GR4340002, GR4340013
Θίνες με βλάστηση σκληρόφυλλων θάμνων Cisto-Lavanduletaia) (Ononido – Rosmarinetea, Quercetea ilicis, Cisto-Lavanduletea) (κωδικός: 2260)	Ο τύπος αυτός οικοτόπου συνήθως αναπτύσσεται σε σταθεροποιημένες εσωτερικές θίνες με φρυγανικό χαρακτήρα ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις αποτελεί μεταβατικό στάδιο από τις κινούμενες θίνες προς τις κοινότητες φρυγάνων. Φιλοξενεί συνήθως σκληρόφυλλους ή δαφνόφυλλους θάμνους	GR4320008, GR4330003, GR4340002

Τα συστήματα αυτά, αποτελούν μια ιδιαίτερα ευαίσθητη ζώνη, η οποία τις τελευταίες δεκαετίες έχει υποστεί σημαντική υποβάθμιση καθώς λόγω της θέσης τους προσφέρονται για πολλών ειδών δραστηριότητες και κυρίως δέχονται τις επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού.

Η έντονη και χωρίς περιορισμούς τουριστική ανάπτυξη στην Κρήτη έχει οδηγήσει τις τελευταίες δεκαετίες τους οικοτόπους αυτούς σε σημαντική υποβάθμιση και η διατήρηση όσων έχουν μείνει θα πρέπει να αποτελέσει άμεση προτεραιότητα.

Οι πιέσεις που δέχονται τα συστήματα αυτά σχετίζονται συνήθως με την αμμοληψία, την καταπάτηση της βλάστησης, τη ρίψη απορριμμάτων, το «όργωμα» των παραλιών και την τοποθέτηση ομπρελοκαθισμάτων, την ανέγερση αυθαίρετων κατασκευών, την κίνηση των τροχοφόρων στις ακτές, τις παράνομες εκχερσώσεις κ.λπ.

Androcymbium rechingeri Greuter: θεωρείται από τα πιο σπάνια φυτά στην Ελλάδα

Στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων καταβάλλονται σημαντικές

Pancratium maritimum: ανθίζει από τα τέλη Ιουλίου μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου και απαντάται συχνά στα αμμοθινικά συστήματα του Νησιού

προσπάθειες για

τη διατήρηση των οικοτόπων αυτών και της ιδιαίτερης αξίας βλάστησης φιλοξενούν, όπως το σπάνιο κρινάκι της Δυτικής Κρήτης (*Androcymbium rechingeri*), τα κρινάκια της θάλασσας (*Pancratium maritimum*), και οι θαλάσσιοι άρκευθοι (*Juniperus macrocarpa* & *Juniperus phoenicea*).

Η Διεύθυνση Δασών Χανίων κινείται προς την κατεύθυνση αυτή μέσα από στοχευμένες δράσεις προστασίας αλλά και τη συμμετοχή της σε ευρωπαϊκά έργα όπως το JUNICOAST (www.junicoast.gr) που σκοπό είχε την προστασία, αποκατάσταση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του οικοτόπου των παράκτιων αμμοθινών με είδη κέδρων (*Juniperus*).

Οι οικοτόποι αυτοί απαντώνται, στην πλειονότητά τους, σε εκτός αρμοδιότητας της Δασικής Υπηρεσίας εκτάσεις. Θεωρούμε ωστόσο σημαντικό, να επιστήσουμε την προσοχή, κυρίως σε όσους ασχολούνται με τον τομέα του τουρισμού ή διαχειρίζονται τις εκτάσεις αυτές, δεδομένου πως τα οικοσυστήματα αυτά φιλοξενούν χιλιάδες επισκέπτες κατά τη θερινή περίοδο.

Η διατήρηση των οικοτόπων αυτών είναι εξαιρετικά σημαντική και είναι επιτακτική ανάγκη να περιοριστούν άμεσα, οι πιέσεις που οφείλονται στην ανθρώπινη δραστηριότητα.

Η διατήρησή τους προϋποθέτει την μη :

- ✓ «άρωση» των αμμοθινών για τον καθαρισμό τους από κάθε είδους απόβλητα,
- ✓ εκχέρσωση και τοποθέτηση κινητών ή σταθερών κατασκευών (καντίνες κ.λπ.),
- ✓ τοποθέτηση σταθερών διαδρόμων για την κίνηση των επισκεπτών στις ακτές,
- ✓ κίνηση τροχοφόρων οχημάτων ,
- ✓ ανεξέλεγκτη απόρριψη οποιουδήποτε είδους στερεών αποβλήτων
- ✓ φύτευση ξενικών εισβολικών ειδών πλησίον των οικοτόπων.

Juniperus macrocarpa: αναπτύσσεται πολύ αργά και είναι αιωνόβιο είδος

Αυτού του είδους οι οικοτόποι πέρα από την αδιαμφισβήτητη συμβολή τους στη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας, αποτελούν πόλο έλξης πολλών επισκεπτών κάθε χρόνο. Η μη βιώσιμη διαχείρισή τους, θα έχει ως αποτέλεσμα τη σταδιακή απώλειά τους και την υποβάθμιση του τουριστικού προϊόντος το οποίο, σε κάθε περίπτωση, αν όχι άμεσα, σε βάθος χρόνου θα επηρεάσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του Νησιού και θα οδηγήσει σε απώλεια του τουριστικού εσόδου.

Η έγκαιρη ωστόσο ευαισθητοποίηση και η ενεργός συμμετοχή της κοινωνίας μπορούν να συνδράμουν στην ανάδειξη των αμμοθινών ως ένα ιδιαίτερο και αναπόσπαστο στοιχείο του Κρητικού φυσικού περιβάλλοντος προκειμένου να ανατραπεί η πορεία προς την υποβάθμιση ή και εξαφάνισή τους, και να διατηρηθεί η φυσική αυτή κληρονομιά και για τις επόμενες γενεές.

Η Δ/ντρια Δασών Χανίων

Πολύμνια Σκλαβάκη
Δασολόγος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Κτηματική Υπηρεσία Χανίων (ηλεκτ. αποστολή: syzefxis@2179.syzefxis.gov.gr)
2. Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς και προστατευόμενων περιοχών Δυτικής Κρήτης, ΟΦΥΠΕΚΑ (ηλεκτ. αποστολή: mdpp.samaria@necca.gov.gr)
3. Δήμος Χανίων (ηλεκτ. αποστολή: dimos@chania.gr)
4. Δήμος Αποκορώνου (ηλεκτ. αποστολή: info@apokoronas.gov.gr)
5. Δήμος Πλατανιά (ηλεκτ. αποστολή: dimos@platantias.gr)
6. Δήμος Κισσάμου (ηλεκτ. αποστολή: dkisamou@gmail.com)
7. Δήμος Καντάνου – Σελίνου (ηλεκτ. αποστολή: info@kantanouselinou.gr)
8. Δήμος Σφακίων (ηλεκτ. αποστολή: sfakia-d@otenet.gr)

9. Δήμος Γαύδου (ηλεκτ. αποστολή: dimos@gavdos.gr)

ΚΟΙΝ:

1. Συντονίστρια Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης
κα Χαρίκλεια Καργιολάκη (ηλεκτ. αποστολή: x.kargiolaki@apdkritis.gov.gr)
2. Προϊστάμενος της Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Κρήτης, ΥΠΕΝ
κος Αναστάσιος Ιωάννου (διανομή μέσω ΙΡΙΔΑΣ)
3. Προϊστάμενος της Δ/σης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών, ΕΕΔΠ Κρήτης, ΥΠΕΝ
κος Γεώργιος Παπαδόπουλος (διανομή μέσω ΙΡΙΔΑΣ)